

DEBRECZENI HIRLAP

(Hírlap) Ár: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felolvasó szerkesztő
Köncz Ákos.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmeresebb árak mellett vételnek fe
Egyes szám 4 kr.

A béke.

Debreczen, augusztus 2.

A veszélyek, melyek a magyar parlamentárizmust fenyegették, oly imminens természetűek voltak, hogy minden hazafias szív joggal aggódott a jövő miatt. A magyar parlament már elég sok válságot és vihart átélte, de az utolsó harmincz esztendőnek egy válsága sem viselte magán azt a veszedelmes jelleget, melyet az utolsó obstrukción kell konstatálnunk. Itt többé már nem a 16. § ról, nem az obstrukciónól szó, hanem a parlamentarizmusról, mely felmondta a szolgálatot és azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy akadály lesz minden kormányzási ténykedésnek. A magyar parlamentárizmusnak ezt a katasztrófáját minden áron el kellett hártani. A dolognak nem volt szabad odáig fajulni, hogy a parlamentarizmus elveszítse komolyságát és méltóságát, hogy lefelé diszkreditáltassék, felfelé megbizhatatlannak ítéljék azt. Ezért kellett fontolóra venni oly rendszabályokat, melyek tulajdonképen nincsenek a magyar jellem természetében. Sem az ülések meghosszabbítását, sem a párhuzamos ülések behozatalát, legkevésbé pedig a klotürt, nem lehet oly rendszabálynak tekinteni, melyért bárki is valami nagyon hevülne, annyira, hogy még a kormány részéről is csak vonakodva, huzódozva akartak ez ultima ratio-hoz nyulni. Utat és módot kellett te-

hát találni, hogy az ellentétek kiegyenlítettessenek, a rend helyreállítása végett minden lehető biztosítani, a tárgyalások nyugodt menetét előkészíteni kellett.

Bölcs mérséklet minden körülmények közt a legjobb politika. A vak radikálizmus gyógyíthatlan sebeket üthet és az obstruáló ellenzék taktikája a legjobb bizonyíték e megtámadhatatlan tétel mellett. Bánffy miniszterelnök a parlamentáris többségnek megóvta a legszentebb jogát és ez által annak tekintélye még csak emelkedett, úgy, hogy csak szándékát kellett nyilvánítania szigorú rendszabályok létesítésére, hogy az ellenzék jobban belátásra térítse, megértesse vele, hogy obstrukciója gyógyíthatlan sebeket ejt az országon, de a parlamentarizmust veszélybe vinnie nem szabad. Az ellenzéknek végre is be kellett látnia, hogy eljárása nem volt kellően megfontolt és eszerint kellett cselekednie. Felajánlotta a békét és a képviselőház elnökének közbenjárását kérte. E közbenjárásnak meg volt az a sikere, hogy a békét kilátásba lehetett helyezni. A prelimitárékat megállapították. Egyik párt sem vesztett prestigé-éből, de az ország nyert. Az összes törvényjavaslatok létrejöttét biztosították. Az indemnitás és a kiegyezési provizorium elé nem gördít az ellenzék akadályokat. A 16. §-t pedig az elv teljes épségben tartása mellett enyhíteni fogják.

Az ország fellélekzik, mintha valami nehéz lidérenyomástól szabadult volna meg.

Báró Bánffy mesternek bizonyult és erélyes kezét rendkívüli udvarias előzékenységgel egészítette ki. Biztosította a parlament nyugodt tanácskozását és magát a parlamentárizmust.

És ezt a nagy békés sikert, melyet oly sok háborus szándék előzött meg, a közvélemény olybá fogja neki felszámítani, mint kormányzása legnagyobb diadalainak egyikét. Ellenfelei folytonos kicsinylésével szemben báró Bánffy ime ebben az ügyben is annak bizonyult, aminek a közvélemény tulnyomó többsége kezdettől fogva méltán tartotta őt: hazafias érzelmű, providenciális államférfinak, akinek mostani fényes sikeréhez csak teljes szívből szerencsét kívánhatunk.

A horvát tartománygyűlés elnöke. A horvát tartománygyűlés tagjait most a tartománygyűlési elnökválasztás kérdése foglalkoztatja. Eddig csak a kormánypárt jelöltjeinek nevét emlegetik, a többi párt jelöltjei még ismeretlenek. A kormánypárt, mint Zágrábból jelentik, legutóbbi értekezletén tárgyalta az elnökválasztás ügyét. Három jelölt neve merült fel. A párt nagy része Stankovic volt osztályfőnök megválasztása mellett nyilatkozott; a szerbek Gyurgyevicet óhajtkák elnökül, egy harmadik frakció pedig Spevec Franyót hozta javaslatba. Mivel azonban a bán nem volt jelen az értekezleten, a jelölést határozott formában nem lehetett megejteni.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA.

Egy gyermek tragédiája.

— Holland novella. —

Írta: Louis Couperus

I.

A kis Károlyka hét éves volt és többnyire magára maradt a pesztonkájával, ki a gyermekszoba ablakán ült egy foltoznivaló fémhőrművel megtöltött nagy kosár előtt. Fivérei és nővérei már rég kinőttek a gyerekruhából és már nem igen értek rá vele foglalkozni úgy, hogy a kis fueska a nagy háztartás sűrűforgó zaja daczára elhagyatottan érezte magát, amint így egyedül csapongó gyermek-képzelmé társaságára lett utalva. — Nővérei nagyban báloztak és este néha izgatottan rontottak be szobájába akárcsak a forgószél és Lina, a pesztonka, az ő pesztonkája itt egy szalagot tűzött meg jobban, ott egy gombostűvel erősített meg egy virágot. Ilyenkor néhány perczre finom illattal és báliruhák pompájával és üde kacagással telt meg a kis szoba.

Aztán bátyjainak egyike ott termett közöttük fekete frakkban és kivágott mellényben és ők elrebbenek selyemtopánkás kis lábakkal, mint a színes pillangók és minő só-tét és pusztá volt a szoba újra, midőn távoztak.

Károlyka rögtön lefeküdt és ilyenkor gyönyörű álmái voltak a melyekben arany-

haju tünöerek és nagy himesszárnyu pillangók bengál világítás mellett táncban keringtek.

Fivérei gymnáziumba jártak. És Károlyka ezt a gymnáziumot valami óriási világnak képzelte, a mely tele van szigorú tanárokkal, kik mindent tudnak és rengetek sok házi feladatot adnak. Tudta, hogy a fivéreinek sok könyvük és irkájuk van, a melyekből egész nap kívülről kell tanulniok sok nehéz dolgot és melyeket telekell írniok és hogy óriási térképekből egész országokat kell rajzolniok tele hegyekkel, folyókkal, városokkal. És szegénykének szédült a feje, ha ezt látta és rettegve gondolt arra az időre, — mikor majd neki is mindezt meg kell tanulni. Aztán jól megtanulta az ő kis leczkét és nagy figyelemmel írta meg feladatát.

Néha verseket is kellett leírnia, mama, vagy papa, vagy nagyapa születésnapjára; nagy bokrétás, aranykeretes papírra, kerek szép betűkkel, melyek sehogya se akartak glédába sorakozni, hanem jobbra-balra düledéztek, mint a figyelmetlen ujonczok. Legnagyobb hatással voltak rá fivéreinek térképei és aztán elkézelte, hogy a gyerek szobája a széles nagy világ.

Az asztal, Lina nagy fehérnemű halmaival, egy óriási glétser volt és gyakran oda mászott fel, hogy onnan letekinthesse az utcára és ha a székéről feljutott az asztalra, azt képzelte, hogy most hegyeket mászott. — A palló volt a tenger és a tarka szőnyeg a szárazföld.

A vázakkal és csecsebecsékkel telerakott kandalló volt China és Japán, a játékkal telt szekrény Paris, a benyiló volt a pályaudvar és a két ágy volt a közlekedő vonat. Nappal két széken járta be a világot, este az elalvás előtt az ágyban. És ha Lina játszotta a vonatvezető szerepét, akkor teljes volt a gyönyörűsége és e ezélra folyton gyűjtögette a félredobott lóvonati jegyeket.

II.

Atyától félt — tudta, hogy az valami nagy befolyású ur és hogy sokan függnek tőle — és ha édes apja megsimogatta szőghajját, kényelmetlen érzés reszketett át lelkén. Édes anyját pedig többnyire nagy lányok öltözetei meg a tágas ebédelőben felállított kristálylál és ezüsttel és virágokkal terhes hosszú asztalok terítése annyira elfoglalta, hogy nem ért rá vele foglalkozni.

A kis fiu a sürgő-forgó össze-visszaságban kíváncsian és kémkedve bolyongott szobáról-szobára, mindig egy „miért”-tel piczi ajkain; de néha az anyja megharagudott és elküldte, hogy ne állja el az utat, vagy egy ügyetlen szolgálta véletlenül a lábára tiport és ő aztán zokogva vonult vissza a gyerekszobába, a hol rendszeren még a pesztonkanak is hült helyét találta, míg végre a konyhában keresett menedéket, hol a jószívű konyhalány egy sárgarépával kínálta meg, a melyet aztán ropogtatott, míg kis szivecskéje még sajgott a szenvedett igaztalanság fölötti fájdalomtól és

Országgyűlés.

Budapest, júli 31.

Végképpen kitört a béke, akárhogy bekétkedtek is a tüzebb szélbaliak. Komoly háború am nem lehet már ott, ahol akkora a csend, olyan néptelen a folyosó, elhagyatottak a képviselői padok, akár ha nem novemberi nedves hideg, hanem kánikulai forróság volna.

A harc teljes leszerelésére mutat az is, hogy a békeapostolok jórészt eltűntek. Gróf Csáky Albin, Széll Kálmán, báró Jósika Samu nem láthatók, Hegedűs Sándor pátkol. Ellenben új alakok jelentkeznek a szemhatáron; tegnap óta itthon van Bessenyei Ferencz, a kormánypart humoristája és hazajött Gleichenbergből Mikszáth Kálmán a humor nagymestere. Mindenfelől szíves üdvözlés fogadja a palócot, akinek a megjelenése mintha a tréfa, vidámság visszatértét szimbolizálná a sok keserű viszály után.

Rohamlépésben sietett át a tisztelt Ház a cukorprémium részletes vitájának egy részén, a szeszkontingentálásról szóló javaslaton a beruházási kölcsön javaslatán; közben egy kis kitérő is volt a tegnapi konferenciáról, volt személyes felszólalás is, a végén pedig interpelláció három és mégis vége lett az ülésnek fél háromra. Ezek után ki beszél még hárcról, háborúról? Belefáradt abba mindenki és lázasan iparkodik a Ház a vakáció felé.

Petőfi emléke.

Lenn a hegyes Erdélyben lélekemelő, hazafias ünnepet ült az az ezrekre menő tömeg, melyben képviselve volt az egész ország minden társadalmi osztálya. Egy költő emlékének hódoltak, akinek szava annak idején lelkesekest öntött mindenkibe és aki eltűnt hirtelen mint ahogyan a meteor hull le az égboltozatról. Petőfi Sándor emlékoszlopát leplezték le méltóságteljes ünnepséggel.

Az az ünnep, melynek zajától visszhangozának Erdély bércei, a legszebb, a legmagasztosabb hazafias ünnepek egyike. Egy póta emlékoszlopánál megjelentek a képviselőház, a tudományos társaságok, a megyék, a városok nagyszámú küldöttségei és megmutatták országnak világnak, hogy a magyar megbecsülni tudja nagyjait és tiszteletben tartja azok emlékét.

vézna kis teste még göresösen vonaglott a zokogástól, melynek könyharmatja ott csillogott halovány arcán.

III.

Minden megváltozott, midőn Frank bácsi mama legfiatalabb külföldön lakó testvére látogatába jött el hozzájuk. Károlyka eleinte félt tőle, mert nagy, erős, csinos ember volt és hangosan kacagott és mama illetlennek találta, hogy a lányokkal kergetődzik a szobákon végig le a kertbe, a honnan aztán karjain visszahozta a kézzel lábbal rugdolódzó foglyokat. A fiukkal pedig összeverekedett, úgy boxolt velük, mint azok az igazi boxolók akiket Károlyka egyszer egy festményen látott és ilyenkor illő távolságban maradt, nehogy véletlenül neki is kijusson.

És mégis — mégis olyan nyájasan beszélt vele Frank bácsi és oly vidám enyelgő, hangon, a minőt Károlyka eddig sohse hallott; volt abban valami bátorító, a milyent Károlyka még sohase tapasztalt.

— Hány éves vagy te kis emberke, mit? — Hét éves, uram! — Uram — uram, miféle uram. — Azt akartam mondani — bácsi. — Ugy hát hét éves? Ujnye, ejnye, ezt se hittem volna soha, hisz olyan könnyű vagy mint a pelyhe. Gyere, hadd lássalak. És egyszerre csak, még mielőtt tudta

S hazafias ünnep két helyen, Fehéregyházán és Segesváron folyt le. Ehéregyházán a honvédelemet leplezték le, Segesváron Petőfi Sándor szobrát. Az ünnepségekről lapunk szombati számában már bő távirati tubósitást közöltünk saját külön kiküldött tudósítónktól, a ki most következőkép kiegészítően az ünnep leírását:

A honvédelem.

Segesvár, július 31.

Segesvár még nem látott annyi embert együtt, mint amennyi két nap óta oda érkezett zsufolyva volt a város idegenekkel, aki az ország minden részéből érkeztek, lefoglalták az összes lakásokat, helyet kértek a magánházakban s egyrésztük még így is Erzsébetvárosban kellett elszállásolni.

Két nap óta, amere csak nézett az ember, mindenütt csak virágot látott. Koszorukat rózsákból, babérlevelekből, illatos bokrétaikat és ezek egy részét kivitték Fehéregyházára, hogy letegyék a honvédelemre.

A fehéregyházi honvédelem leplezés ünnepét Sándor László főispán nyitotta meg. Hosszabb beszédet mondott, melyben a szobor felállításának történetét ismertette. Beszédének befejezte után a székelyudvarhelyi dalkör a Himnuszt énekelte, melyet a közönség vele énekelte.

Ezután Szász Gerő volt 48-as honvéd, kolozsvári ev. ref. főesperes mondott emlékbeszédet.

Ezen a téren, ebben a pillanatban, — ugymond — Magyarország szíve dobog. Magyarország nem geográfiai fogalom. Magyarország határait nem a Kárpátok égbenyuló bércei, nem Erdély szikláit teszik. Nem a fejedelmi Duna, nem a szilaj Tisza, nem a mi Marosunk, Szamosunk völgyei, nem a magyar Alföld rónasága. Szépek ezek, fölségesek. Irigylitőlünk a szomszéd, a barát és ellenség, irigylitőlünk Európa. Ezeket elveheti tőlünk a tatárjárás, elseperheti a felhőszakadás, viharbőmbölése, romokba söpri a földindulás. Országok születése, országok fennállása, öröklése, más világrand törvényei alatt állanak. Ezeket a törvényeket világi hatalom nem adhatja, nem korlátozhatja, el nem veheti. El nem vehetik, mert ezek népünk szívében, lelkében, erkölcsében, jellemében, lételeinek föltételeiben gyökereznek. Ezek lelki szükségek, örök emberi törvények, melyek, mint az ur szelleme a vizek fölött egykoron, ott lebegnek a romok fölött is, soha el nem multható örökkévalóság-

volna, hogy mi történik vele, a levegőbe emelte őt ez a Frank bácsi, magasra, oly magasra, hogy ijedtében elkiáltotta magát. De féltelme csakhamar elmúlt, sőt kacagott is, oh hisz az olyan szép volt, olyan szép. Frank bácsi körülügette vele a szobát és rá se hederített a mamára, ki szemrehányóan egyre hajtogatta: Ugyan Frank, hogy lehetsz mindig ilyen zabolátlan.

Midőn aztán vége szakadt a lovaglásnak Károlyka holtra fáradtan esuszott a földre, de halovány arca biborban égett, szomorú kék szeméből derűs fény sugárzott és még komoly arcát is boldog mosoly derítette. Frank bácsi egy karosszékre ereszkedett és Károlyka az ölébe csimpaszkodott.

— Károlyka, ne légy mindig a bácsi nyakában.

— Hadd legyen meg a gyerekek az öröme, dűnyögte Frank bácsi és Károlyka közelebb simult hozzá és babrált az óralánczával, aztán halkán a fülébe sugta.

— Bácsi, tudod, te nagyon, nagyon kedves vagy.

A lányok bejöttek és kinevették Frankot hogy ül a gyerekekkel és ölében és a mama haragudott, hogy egy nagy fiu hogy lehet még ilyen gyerekes.

De Károlyka nem törődött azzal, akármit mondtak. Soha életében még ilyen jól nem érezte magát, soha még ilyen jóleső melegség nem áradt el szívében. És rövid életében elő-

ban, diadalmukat ünneplik a leggyászosabb sirhalmok fölött is.

Ezért dobog ma össze minden magyar ziv, ezért van e pillanatban velünk egész Magyarország.

Ez a mi történetünk e pillanatban.

Hosszu, fáradhatatlan kutatás után tudtuk meg, hol ringott bölcsője, sohsem fogjuk megtudni, hogy itt vagy ott pihennek e elhalt porai annak a nemzeti szentnek, kinek emlékét lesz hivatva megőrizni e szerény szobor.

E beszéd után a főispán átadta a szobrot Lendvai főszolgabirónak, aki azt átveite.

Miután a rengeteg sok koszorut elhelyezték a szobron, visszaindult Segesvárra az ünnepelő közönség Petőfi szobrának leplezésére.

Petőfi szobra.

Petőfi Sándor szobrát a segesvári új vármegyeház előtt állították fel. A szobor honvédtiszt ruhában mutatja a nagy költőt, aki a fehéregyházi harcra néz és kardot tart bal kezében.

Mire a Fehéregyházáról visszatért közönség elhelyezkedett, delet harangoztak és akkor a főispán beszéddel megnyitotta a Petőfi emlékének hódoló emez ünnepet. Utána a székelyudvarhelyi dalkör énekelte s azután Bartók Lajos hosszabb beszédben szólott Petőfiről.

Elmondotta, hogy Petőfinél a költemény nem volt hazugság. Ő elhagyta a családi tüzhelyt s csatába szállott, mert karddal a kezében és ágyudörgés között akarta bizonyítani szavainak igazságát és példát akart adni azoknak a tette, akiket szavával fellelkesített.

Méltányolta ezután Petőfi költészetét, aki nem a dolyf magaslatáról tekint az olvasóra. A legegyszerűbb népfias a legbölcsebb tudós egyformán élvezi bűvös zengzete ellenállhatatlan varázsát. Olyan ő, mint a legenda csodatevő Krisztusképe, mely minden embernél, kicsinél és nagynál, egy fővel volt nagyobb nagyobb a keresztfa emelte, melyet viselt életében és melyen kiszendvedett az emberiség szent eszméiért.

Majd így folytatta:

Petőfi jelleme és élete példa nekünk, a népnek: e jellem tiszta forrás az eliszaposodott, romlott korban, hol a romlottság elvei már-már jogszabályokul hirdettetnek. Ösbecsü-

szőr fordult elő, hogy vonakodott lefeküdni, midőn Lina érte jött. Az övéi nem tudták azt a sajátos jeleséget megmagyarázni, hisz máskor mindig úgy szót fogadott.

— Gyere fiam, egy-kettő előre, lefeküdni szólt Frank bácsi őt talpra állítva.

— Eljössz még egyszer hozzám, bácsi?

— Mit, azt hiszed, hogy én leszek most a pesztonkád? szólt Frank bácsi nevével.

De a halvány nefelejtsszin szemek kérő, könyörgő kifejezése meghatotta a lelkét és feltörő részvétellel megsimogatva a kicsikét, szeliden felelte.

— No, majd meglátom, talán, ha ráérek.

— Kérlek, ne kényeztesd el azt a gyereket, szólt a mama. Ugy is olyan furesa, olyan egykedű, szóvalan és töprengő.

— Mindig úgy üldögél, mintha valami elmerongne, jegyezte meg az egyik lány.

— Persze, hogy szóvalan, hisz mindig magára van hagyva, senki sem hederít rá.

A mama protestált ez ellen, de Frank csak vállat vont.

IV.

— Hát te még nem jársz iskolába?

— Nem, felelt Károlyka reszketve. Schnell urnál veszek órákat. Hála Istennek, gondolta magában.

— Hát szoktál-e lenni játszani a kertben?

— Oh nem!

— És miért nem?

— Nem tudom, mit csináljak ott lenni?

letessége, ugyszólván szegénységi fogadalma, nélkülözései — és eszméiert önfeláldozási készsége: ez erényeket kell Petőfi szellemében ünnepelelni s az ünnepléssel megőrizni. Érzése, verse, tette, jelleme ugyanaz s nem választ-hatni el a költő szárnyalását a hazafi törekvéseitől s nem képzelhetni lantját élete nélkül mint a napot sugara nélkül. A napnak vannak homályos foltjai, lángelméknek kórtjai: nála minden ép és fény, mert minden eszményi, semmi se salak. A földdel csak egy pont köti össze: a haza földje, de ez nála a leglélekemelőbb eszmény.

Ő mindazért együtt harczolt, a mi csak ideális; s nincs ideál, mely valaha emberszívben fészkelte, hogy az ő szívéből elő ne zendült volna. Ezért ő a mi eszményeünk, a költők eszményképe. a költők költője. Ezt nem volt képes sem a zsoltáros király, sem a caezári Dóma ódaköltője, sem a keresztény lovakor s az újabb századok dalmokai velélni: csak a modern demokrácia népszabadság Petőfi. Az író, aki tettekben, életben, humanizmusban nem követi: remek tollal sem harczol a Petőfi táborában. „Aki ajkán szabadságot, nemzetet, férfias jellemet, becsületet hordva, szívében szolgálai és önző: nem hiva neki!

Beszédét Bartók így fejezte be:

Eljött hozzád a magyar, kihez így szól szél
„Talpra magyar, hi a haza!” s a székely, ki-
hez így szól szél: „Nem mondom én: előre, szé-
kelyek! előre mentek úgy is, hős fiúk!”

Az idő bérczei, a századok, amint Te írod
örökre zengeni fogják neved. Mi azt akartuk
megtudni: itt. Erdély e bérczei viszhangozzák
még egy félszázad nagy és dicső eseményeit.
Bem ágyudörgését, Petőfi tárogatóját, a ma-
gyar hősök elszánt rohanását a szabadságért
melynek azok is hasznát veszik, akik ellene
váltak:

Es egymást végre átölelve, kiáltjnk:
„Nem igaz, hogy a magyar testvértelen!”
Bartók beszéde után Pósa Lajos nagy
éljenzés között elszavalta ünnepi költeményét.
Mely így hangzott:

Petőfi sirjánál.

Petőfi! Petőfi! Rázd meg sirhalmodat!
Pendítsd meg elnémult, kettétört lantodat!
Szakadozott hurján lobogó láng égjen,
Fürozd meg a lelkünk lánglelked tüzeiben!
Gyútsd föl a szívünket, mert, óh jaj, kialszik!
Dobogása is már alig-alig hallszik...
Tüzet nekünk, tüzet, abból a vulkánból:
A szabadság fényes, piros hajnalából!

Te voltál, Petőfi, legelső sugara,
Ragyogó reménye, hajnali csillaga!
A te dalod szülte a szent szabadságot,
Mint a kikelet a mosolygó virágot;

— Mit? Például most hólapdákcal ját-
szani, vagy hőembert csinálni tán?
Károlykának kedve kerekedett, de az
anyja elszörnyűködve kiáltott:

— De Frank, megfagy a keze a gye-
reknek?
— Eh, terefere, nevetett Frank és Ká-
rolyka is nevetett.

Lenn a kertben lányi magasságban fe-
kűdt a kristálycsillogású fehér hólepe és Frank
bácsi nagy izmos tenyerével hatalmas hóhen-
gerekét gyúrt és abból formálta a hőem-
ber lábszárait, aztán egy potrohos testet illesz-
tett rá.

— No hidegnek találod a hót?
— Nem hideg, hazudta Károlyka és
hogy a bácsi kegyét ne veszítse, — meg-
gémberedett kezeivel marokszámra hozta a
havat.

— No várj csak, majd kimelegszel rö-
gön. — Csak guríts egy nagy lapdát, abból
lesz a feje. Ide nézz, így kell azt görgetni a
hóban.

Károlyka ugyan nem találta ezt a játé-
kot mulattatónak, de azért tőle kitelhetőleg
iparkodott és egész jól sikerült is, úgy hogy
rövid idő múlva ott állt a hőember, egy tömsi
merev, — kis jégmedvebundába burkolt szá-
mojed, vagy lapp. — És most kezdődött az
ostrom.

Dalod kovácsolta bilincsből a kardot,
Zugó zivatarban mindig ott viharzott,
Ott esengett, kongott a templom harangjában:
A székely ágyuknak bömbölő szavában...
Vérrozsákat dobott sötét ég boltjára,
Babért font a honvéd vérző homlokára,
Daloddal hunyta be szemét örökre...
Szálit a dalod tovább zugva, mendörögve.
Szállt a dalod tovább, mindegyre halkabban...
Halljátok: hogy zokog, itt e sirhalomban!
Szabadság alkonyát siratva siratja.
Vele sir a hősök koszorú csapatja.
... Haljátok e, hogy zeng daltól e sirhalom!
Kardok csattogása csörtet át a dalon...
Zugva, mendörögve a harcot folytatják,
Dobog a föld szíve; éljen a szabadság:
Vagy tán meg se haltál? — Ez a hír csak

költött?
Halhatatlan valód új alakot öltött?
Mint esalogány zengesz erdők rejtekében,
Elveszett Edenről szomoruan, szépen,
Hogy az esti csillag reszketve alahull
Büvös dalodra a fénylő magasságból?
Tán felhő képében gyászolod hazádat?
Beborítod, mint a legfeketebb bánat?
Vagy te vagy az égnek haragos villáma?
Fenyegted a sok zsarnokot czikázva?
Oh! czikázz, te villám? sujtsd agyon, a hány van
Ne legyen egy nép se zorban, rabigában!
Pósa Lajos.

Mikor a szoborról lehullott a lepel, a fő-
ispán átadta a szobrot S o m o g y i István
alispánnak, aki azt Nagy-Küküllő vármegye
nevében átvette és ezzel véget ért a magasztos
ünnep.

A szobor leleplezése után az ünnepet
rendező bizottság 500 személyre szóló banket-
tet rendezett a vendégek tisztelőtére. Az első
felkösöntött S á n d o r László főispán mon-
dottava királyra és családjára. Ezután Apáthy
Péter a Segesvárnál elesett hős honvédek em-
lékére és a még jelenlévő 48 as honvédekre
üritett poharát. M i k á r Zsigmond az 1848
honvédegyelet főjegyzője a dicső székely nem-
zetet köszöntötte fel.

A banketten felolvasták a több százra rugó
telegrammatok, melyek mindegyikében lelkes
hangon emlékeztek meg az ünnepről. Bankett
után a vendégsereg szétszórt s meguázta a
város nevezetességeit, — este 8 órakor pedig
táncmulatság volt, melyen az egész város in-
teligenciája jelen volt.

A debreczeni hírlapírók ün- nepe.

A debreczeni hírlapírók megkoszorúzták a kollégiumban
levő Petőfi szobrot.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 2.

Mig ott az ország keleti részében, Erdély
bérczei olén fekvő fehéregyházi sikon és Se-
gesvar alatt az egész ország összesereglett,
hogy az azon a helyen emelt emléksobrokat,
hol 48 évvel ezelőtt kard csattogott, puska ro-
pogott, ágyu dörgött, leleplezze s egy napon
áldozzon a haza és szabadságszerető nagy
költő emlékének s leboruljon a hazája védel-
mében elesett költő sirhantja előtt — addig
itt Debreczenben, a helybeli sajtó munkásai
egész esendben, minden feltűnést kerülve lel-
ketemelő Petőfi ünnepet rögtönöztek s hálá-
juk adóját azzal rótták le, hogy babérkoszorút
tettek Petőfinek arra a szobrára, mely Deb-
reczenben a főiskolában a diszteremmel szem-
ben van elhelyezve.

Nem akarták a debreczeni hírlapírók,
hogy e nevezetes napon a debreczeni Petőfi-
szobor koszorúzatlanul maradjon s azért ma-
guk között elhatározták, hogy fillérjeikből egy
koszorút vásárolnak, azt egyik társuk rövid
beszéd kíséretében elhelyezi a talapzaton, egy

másik költői lelkületű ifju pedig elszavalja azt
a versét, melyet lapunk szombati számban
közöltünk.

Az ünnepély nagyobb szabásúvá lett az
által, hogy e város nagyrabecsült képviselői is
megjelentek ott, továbbá hogy B a l o g h Fe-
rencz főiskolai hittanár, ev. ref. helyettes püs-
pók, az egyházkerület és főiskolánk nevében
valóban gyönyörű, lelkesítő beszédet rögtön-
zött, mely mint szónoki remekmű is megállta
helyét. Övék tehát az érdem, hogy Debreczen
is oly szép ünnepélylyel emlékezett meg a
szabadságharcz Istentől ihletett poétájáról.

De nagy érdeme van abban D a n k ó
Pistának, annak a melegen érző szívű népdal-
költőnek és társulatának, kik itt időzvéen Deb-
reczenben epedő szívvel és örömmel működ-
tek közre ez ünnepélyen.

Elhozta magával D a n k ó Pista a nép-
dalok teremtésében hű társát, az országos nevű
czimbalom művészt L á n y i Gézát is s ott
együtt a társulat tagjaival, névszerint G á l f-
f a l v i L a u b Irén asszony és K ó s a J ó-
zsef m. kir. operaházi tagokkal, továbbá Barna
Rózi, S z i r u v i k Fülöp és Lantos István-
nal meghatóan énekelték el L á n y i Géza
czimbalom és D a n k ó Pista remek hegedű
kísérete mellett a „H y m n u s z t” a „S z ó-
z a t o t” és Petőfinek „T e m e t é s r e s z ó l
a z é n e k” kezdetű dalát. — Köszönet érte a
két művészek és a társulat minden tagjának
— hogy emelték az ünnepély magasztos
voltát.

Az ünnepély lefolyásáról tudósítónk a kö-
vetkezőket írja:

A város nagy közönsége alig tudott vala-
mit a készülődő ünnepről, mégis nagyon szép
számmal gyülekezett össze a főiskola diszter-
mében hol a főiskolai ifjuság is teljes számban
megjelent. az intelgens közönség — kik kö-
zött hölgyek is szintén szép számmal voltak
jelen — sorában ott voltak a város képví-
seletében: K o m l ó s s y Arthur főjegyző,
polgármesterhelyettes, K i r á l y Gyula tanács-
nok, C s ó k a Sámuel jegyző, L e n g y e i
Imre, M á r k Endre, B a l o g h Ferencz dr.
E r d ő s József, dr, G u l y á s István, Elek
gimnáziumi tanárok stb.

Háromnegyed hat órakor vette kezdetét
az igazán lélekemelő ünnep, mely a történelmi
nevezetességű főiskolai diszteremben folyt le.
Az ünnepélyt D a n k ó Pista, az országos híró
zsneköltő társulata tett magasztosabbá rész-
vételével miután Dankó társulata az egész kö-
zönséggel együtt a Hymnuszt énekelte, K o-
hán! Gyula, a „Debreczen” szerkesztője mon-
dott rövid, de minden ízében megható emlék-
beszédet különösen hangsúlyozva, hogy Pe-
tőfi teremtette meg „Talpra magyar”-jával a
a sajtószabadságot.

K o h á n y i Gyula beszéde így hangzott:

Eljöttünk hozzád Petőfi Sándor, mi is
e napon, a mikor neveddel telik be széles e
haza s egy egész nemzet zarándokol eddig
jeltelen síroddhoz. Eljöttünk mi is a szabad-
sajtnak debreczeni munkásai, akik büszkén
viseljük zászlónk csillogó aranyaként a Te
nevedet, ki azt megalkotád, nem, mogterem-
tetted egy pillanat alatt s egyszerre kelt ki a
tizedik muza a agyadból, a modern haladás
az új Magyarország Muzsája, a sajtószab-
adság!

Te voltál az, kinek Légyen! szavára
lehullt a bilincs az író kezéről és szabad
lett a gondolat, szabad a szó, a mint te
voltál az, aki tetted, hogy szabad lett e nép!
Imádott szentje, bálványá valál e sokat szen-
vedett nemzetnek már sokkal azelőtt, de iga-
zán azzá csak márczius 15-dike tett, mert ak-
kor teremtetted ujja a magyart!

Köszönjük ezt neked imádtott szentünk, éltünk, hérószunk neked köszönjük ezt!

Fogadd szívesen tőlünk, a te eszméidnek, a te alkotásaidnak, a szabadságnak, egyenlőségnek és testvériségnek és a szabad magyar sajtónak egyszerű munkásaitól ezt a koszorút; szívünkben adjuk ezt, ahol be van zárva és biztató forrása minden tettünknek a te halhatatlan alakod!

Légy áldott haló porodban s áldott szel-lemedben ott, ahol vagy a földön és az égben Ámen.

A mély hatást tett beszéd után, Dankó társulata Petőfi „temetésre szól az ének” kezdetű dalát énekelte azzal a precziatással, mely őt minden ilyen tekintetben jellemzi. Ez ének elhangzása után Kovácsy L. Kálmán, Debreczenben ösmert ifjú poéta lépett a szavaló asztal mellé és ódai szárnyalásu alkumi költeményét a jelen voltak lelke hurjait megpendítve, — örösi tetszés és siker mellett szavalta el. A gyönyörű költeményt lapunk szombati számának tárcza rovatában közöltük.

Majd Balogh Ferencz theologiai tanár lépett a szöszekre s mindenkit lebilincselő, gyönyörűen rögtönzött beszédet mondott. Beszédje elején köszönetet mondott a távollevő püspök, az egyházkerület s a főiskola nevében a debreczeni hírlapíróknak, kik az ünnepet oly lelkesedéssel és sikerrel szintén csak rögtönzötték.

A gyönyörű beszédet a gyorsírói jegyzetek nyomán a következőkben lehetőleg szó szerint közöljük:

Mélyen tisztelt ünneplő gyülekezet!

E terembe belépésem után szólított fel a hírlapírói szövetség egyik tagja, hogy ezen ünnepélyt egy pár szóval zárjam be:

Főtiszteletű püspök ur nem lévén jelen ö k v e t l e n m e g j e l e n t v o l n a szép ünnepélyen — mint az ő ideig-eneesen helyettese szólhatok az ő nevében. Én tehát a felhívásnak engedve, rögtönözve egy pár szóval úgy az egyházkerület, mint a főiskola részéről, melynek kebelében tartatik ezen ünnepély kifejezem üdvözlömetem.

A költő a szabadság hajnalánál előre látva mondá:

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveiket.

Ama sirnál, melyet nem ismerünk biztosan, ma öt év-tized múltán megjelennek a nemzetnek, megjelennek a tudomány és művészet képviselői: megdobban a haza minden hű fiának érző szíve s leborulnak a hant fellett, mely elfödi a nagy költőnek, a szabadság-hősnek porát.

Petőfi, kinek ma emlékünnepe ülik a Kárpátoktól az Adriáig, Debreczent is érdekli már csak azért is, mert ide rendeltetett az a szobor alak, amelynek bronz mása Budapesten emelkedik, az eskütéren. Hozzánk juttatta ezt az eredeti mintázatot, az országos Petőfi szobor bizottság s midőn eme határozatát jelentette az egyházkerület akkori püspökének Révész Balintnak, ez lelkesedéssel fogadta ez örvendetes szándékot s a főiskola tanárkarával, a főiskola anyagi ügyeit vezető gazdasági tanácscsal akként intézkedett, hogy az ajándék szobor ide állíttassék fel, a hol most áll, — előttünk. Így a költő emléke e tekintetben a miénk is.

Majd szárnyaló szavakkal mondotta el, hogy Petőfi угyszólván innét indult el, a kollégium falai közül, hogy meteor legyen belőle, hogy ne bántsa többé a „gondolat, hogy ágyban párnák közt” fog meghalni, vagy kimul „lassan, mint a gyertyaszál” hogy apostola le-

gyen a magyar szabadságharcnak, melyben holttestét át „fuvó parpák” roboztak; de nem a kivivott diadalra!

Közben aposztrofálta a költészet ellenállhatatlan hatamát Dávid zsoltáraival, a melyek háromezer év múltán élnek és elevenítenek. Nagy Sándorral, aki meghódolt Thebae költő szülőtte előtt Napoleonnal, a koronás fők között is kitüntette Göthét. Majd így folytatta: Hála Istennek mi azon dicsőséges helyzetben vagyunk, hogy a magyar nemzet ezer év után is mint erőteljes ifju lép a második évezredbe.

Ez a főiskola, a jelen lévő tanuló ifjuság s tanárkar, valamint az itt megjelent közönség nem felejtethetjük el e napot; emlékezetes lesz ez ennek a főiskolának, hogy kebelében folyt le ez az ünnepély s hogy itt emelkedik az ő szobra, melynek látásán új és új nemzedékek fognak lelkesedni.

Azt az ifjut, aki ime most itt előttünk zendítette meg szózatát, őt is ihlette e szobor. És e főiskola teremni fog a jövőben is új Csokonaikat, új Szaboleskákat, akik érezni fogják erkölcsi súlyát és jelentőségét, teremtő hatását e szobor itt lételének.

Emlékezzünk vissza mindnyájan e napra ezen ünnepélyre s azoknak akik ez ünnepélyt rögtönzötték, legyen nekik köszönet, hála, elismerés s zengjük mindnyájan azt a fenséges éneket, amit minden magyarnak tudnia kell, amire már a csacsogó gyermeket tanítania kell az anyának:

Tied vagyok, tied hazám
E szív, e lélek,
Kit szeretnék, ha tégedet
Nem szeretnék?

Ezt bizonyította be ő, akit ma ünneplünk, életével; erről tett tanubizonyságot halálával, hogy a h a z á é volt egészen.

Zugó tapsvihar és éljen jutalmazta a lángelkű theologiai tanárt. Végül a Dankó társulata énekelte a „Szózatot” a közönséggel együtt, mely után feltették Petőfi szobrára a H a y k á l Ede fűvészkerti kertész által készített szép babérokoszorút, melynek impozáns voltát nagyban emelte a nemzetiszínű szalag következő felirata:

P e t ő f i n e k — a d e b r e c z e n i hírlapírók. A lelkes ünnepély után a közönség örömmel vett bucsut Petőfi szobrától.

NAPI HIREK.

Debreczen, aug. 2.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Augusztus 2. —
— Változó felhőzet. — H-lyenként csapadék. —
— Zivatarok. —

— Augusztus 2. Ma van a debreczeni csata évfordulója. Ma 48 éve Debreczen alatt véres ütközetet vívott Nagy Sándor a szabadságharc vitéz tábornoka kicsiny lelkes csapatával, a tiszter nagyobb orosz haderővel szemben. — Az elesett honvédek ott porladoznak együtt egy magas sirhant alatt. Debreczen város lelkes ifjusága és közönsége kegyelettel ünnepli meg mint minden évben. ugy ma is e napot. Lapunk zártakor nagy nép tömeg gyülekezett a kollégium előtt, a honnan a menet délután 3 órakor indult ki a honvédtemetőbe ahol az előre megállapított program szerint folyik le az ünnepély első része, a másik az emlékkertben. — A mai ünnepélyről lapunk holnapi számában részletes tudósítást közlünk.

— Tanácsülés. Debreczen sz. kir. város tanácsa ma délelőtt 10 órakor a városháza nagy termében Komlóssy Arthur főjegyző h. polgármester elnöklete alatt rendes tanácsulást tartott, a melyen folyó ügyeket intéztek el.

— Elhunyt városi bizottsági tag. Egy előkelő debreczeni földbirtokos és virilis bizottsági tag haláláról veszünk értesülést Tátrafüred fürdőről. Ugyanis mint bennünket értesítenek Bulszter Ágoston ott tegnap hirtelen elhunyt. A halálesetről itthon levő családját táviratilag értesítették. — Az 59 éves életerős férfit meglett az ott időző Kenéz Gyula orvos folyton mellette volt. A hirtelen bekövetkezett halálesett úgy Tátrafüreden, mint Debreczenben nagy részétet kellett. A család tegnap este utazott el Tátrafüredre. Bulszter Ágoston holttestét onnan hazaszállítják szerdán reggel s temetése ugyanazon napon délután megy végbe az elhunyt Batthány utcai házából.

— Debreczen részleges feloldása a sertés-zárlat alól. A városi tanács most Debreczen vérszentes területének a sertés zárlat alól való feloldását tűzte ki feladatául. — Van egy miniszteri rendelet ugyanis, a mely megengedi a vérszentes területek részletenkint lezárását, erre támaszkodva határozta el a városi tanács, hogy felterjesztést intéz a földmivelésügyi m. kir. miniszterhez, hogy Debreczennek csak azon részei maradjanak továbbra is zár alatt, amelyek a sertésvesztől fertőzve vannak, a vérszentes területeket pedig oldja fel a zár alól. F a r a g ó Miklós állami állatorvos, kinek véleményét ez ügyben meghallgatni kellett, jelentésében szintén csatlakozik Debreczen városának a földmivelésügyi miniszterhez intézendő hasonlóelmű felterjesztéséhez. Ha sikerül a városi tanácsnak e terve, ugy sertés tartó gazdáinknak ez rendkívül nagy hasznára lesz, a mennyiben ma már Debreczennek csak néhány körzetében uralkodik a sertésvesz.

— A segesvári küldöttek itthon. Oláh Károly városi tanácsnok és Koncz Ákos városi főlevéltáros, lapunk f. szerkesztője, kik Debreczen sz. kir. várost a segesvári Petőfi szobor leleplezési ünnepélyén képviselték ma délután érkeztek vissza városunkba.

— Kántorpróba. Az új izr. templomban szombaton ismét kántorpróba volt. Szraka lemergi kántor énekelte teljes korussal. A kar kitűnő hanganyag és szép, összhangzó éneket produkál, hanem a kántor hangja még a templom remek akusztikája mellett is feltűnően gyenge. Holnap, kedden délután 6 órakor újra lesz egy próbaéneklés, a mennyiben Hartmann nagyváradai főkántor, — ki a mult héten oly nagy siker mellett mutatta be hatalmas csengő tenorját a közönségnek, — teljes kar kíséretében fog énekelni.

— A Hortobágy öntözése. Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat választmányja szombaton felette népes ülést tartott Dessewffy Aurél elnöklete alatt. Debreczen várossát Abraham László t. főügyész és Shalgéza főmérnök képviselték. Az ülésnek két fontos tárgya volt. Egyik a Várady Géza főmérnök által a belvízszabályozásáról és a Hortobágy öntözéséről készített nagyszabási tervezete, — a másik az alapszabályok módosítása. A tervezetet Várady Géza szakszerűen ismertette s azután elhatározta a választmány felülbírálas véget felterjeszti a földmivelésügyi miniszterhez. Csak ha odafenn a műszaki tanács felülbírálja s egybeveti a kulturmérnökség által a Hortobágy öntözéséről készített tervezettel fog javaslatot tenni el fededása vagy el nem fogadása iránt a közgyűlésnek. Az alapszabályok módosítását a gátvédelemre s a tervezett telefon hálózatra való tekintetből a földmivelésügyi miniszter követeli. A módosítás javaslatba hozásával küldöttséget biztat meg, amelynek tagjai Abraham László, Lukács Dezső, Malonyay Ferencz, Dienees Barna és Várady Géza. — Az ülés ezzel véget ért.

x Senki se mulasztja el kísérletet tenni a világhírű „M a y p o l e S o a p” angol festőszappannal, hogy egy kevés forró vízzel 15 perc alatt megfessen utcai ruhát, nyári toillettet, batiszt, gaze, satin craton, selyem, bársony kelmét, szalagot, csipkét stb. A festés szintartó, nem fakul, méregmentes, a szövetet nem rontja. Az eljárás oly egyszerű, mint a közönséges mosás, bárhol, a legegészségesebb helyen is eszközölhető, mert semmi piszkot nem hagy és sem a kezét, sem az edényt nem fogja. Kapható Debreczenben Benyáts Emil czeegnél.

Végh Gyula jubileuma.

Debreczen, aug. 2.

A Bika szálloda disztermének három hosszú sorra terített asztalát városunk tényező egyéneinek színe-java foglalta el, hogy egy-egy üdvözlő V é g h Gyula tb. főkapitányt, aki huszonöt évvel ezelőtt lépett, mint fogalmazó a debreczeni rendőrség szolgálatába és azalatt folyton emelkedve, kivívta magának mindenki becsülését, tiszteletét és szeretetét. A bankett fél 9 órakor vette kezdetét, a melyen a következők voltak jelen.

Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes, dr. Kola János orsz. képviselő, Jekelfalussy tábornok, Benes László Nyiregyháza polgármestere, Boczkó Sámuel főkapitány, dr. Gaál Endre kir. alügyész, Váczy János, Ábrahám László t. főgyász, Balogh Ferenc hittanár, dr. Sárvány Gyula v. főorvos, Szentkirályi Tivadar, Szabó Antal ügyvéd, Oimódy Lajos, dr. Kemény Mór, Kernhoffer József, dr. Nagy Zsigmond, Dienes Barna, Vinnay Géza, dr. Balkányi Ede, dr. Szentpály Béni, Árcs Jenő, Fürst Ödön, Mihalovics István, báró Babarcy és Steiner huzárhadnagyok, Publig Ernő tűzoltó h. főparancsnok, dr. Simonffy István, Berger Jenő, Király Gyula, Körner Adolf, Hajdu Gyula tanácsnokok, Török Gábor erdőmester, Stahl Géza főmérnök, Szabó Kálmán v. aljegyző, Csóka Sámuel v. aljegyző, Csah Zsigmond post- és táviratfőnök, Ferenczy István kir. járásbíró, Kertész János, ifj. Komlóssy Arthur, Leszkay Ferencz, dr. Szöllösi Béla, Kepes Géza, Baum Miksa, Komlóssy Miklós, Jóna Dániel, Szedlák József, a helybeli sajtó képviselői, a rendőrtisztviselők teljes számban és még számosan.

A második fogásnál Komlóssy Arthur helyettes főpolgármester állott fel szólásra és különösen azt hangsúlyozva, hogy a 25 éves közszolgálat alatt hányzor került Végh Gyula rendőrkapitány exponált állásában kellemes dicsőségbe és mindennek daczára mindenkinek tiszteletét és becsülését érdemelte ki. Ez a legszebb elismerés egy köztisztviselőre nézve és ő üdvözlö V é g h Gyulát, mint a becsületes, pontos és rendszerető tisztviselőt és kívánja, hogy a következő huszonöt évet is üde egészségben érje meg.

V é g h Gyula említeni is feleslegesnek tartja, hogy huszonöt évi működés alatt bizony sok kellemetlenség éri a tisztviselőt, de a pályatársak szeretetének és tiszteletének kivívása vezette mindig kötelessége egyenes teljesítésében. Erre a szeretetre és tiszteletre fog ezután is mindig törekedni. Debreczen város tisztikarára és kedves kartársaira emeli poharát.

Balogh Ferencz emelkedett ezután fel és az ünnepet mint a főiskola volt növendékét üdvözlö.

Majd Kola János dr. a jubiléus nejét köszöntötte fel.

Ezután dr. K. Tóth Mihály kapitány a következő Karlsbadból érkezett táviratot olvasta fel:

„Jubileuma alkalmából szíves barátsággal kívánnak szerencsét Simonffy Imre polgármester, Komlóssy Dezső, Roncsik Lajos, Budaházy Endre, Fazekas Sándor, Nagy Elek, Dávid Mihály.

Azután Kohányi Gyula, a „Debreczen” szerkesztője kiemeli, hogy ha az újságíróknak sikere van, abban a rendőrkapitányoknak is része van. Röviden, frázis nélkül a sajtó nevében élte a jubiléust, akit a sajtó tagjai tisztelnek és szeretnek.

Ezzel megeredt a felköszöntők árja, mely sokáig eltartott. A bankett hangulatát Racz Károly kellemes zenéje fűszerezte.

SZÍNHÁZ.

* B Ruzsinszky Ilona szerződése. B. Ruzsinszky Ilona asszony, a debreczeni közönség szívéhez nőtt kedvencz, gyönyörű hangu primadonna, kit Komjáthy János színigazgatónk a közönség hangoztatott kívánsága daczára sem szerződöttetett jövőre társulatához, mint értesülünk, legközelebb Nagyváradon, Leszkay András társulatánál lép fel szerződöttetés céljából. Mi csak gratulálhatunk a törekvő Leszkay színigazgatónk a szerencsés választásához, mert bátran elmondhatjuk, hogy B. Ruzsinszky Ilonánál ma a vidéken szebb hangu énekesnő nincsen s büszkének leszünk mi debreczeniek, ha a mi dédelgetett kedvenczünk a nagy műizlésű aradi publikumnak énekel a jövő szezonban, mert hiszen meg vagyunk arról győződve, hogy az aradiaknak is mihamar megnyeri tetszését s belopja magát azok szívébe is, mint a miénkbe.

* A debreczeni színház új primadonnája. Komjáthy János színigazgató úgy változtatja a primadonnáit, mint más ember a kabátját. Mint ugyanis egynemely fővárosi lapban olvassuk Hegyesi Rózi nevű ismeretlen énekesnő lesz jövőre a debreczeni színház új primadonnája, a ki a múlt szezonban a pécsi társulatnál volt a állítólag szép hangja van. Ebből a hírből tehát az következik, hogy Komjáthy János Sugár Arankával felbontotta a szerződést, a mi ugyan nem nagy veszteség a debreczeni publikumra, mely első pillanattól kezdve nem volt megelégedve e szerződéssel, de vajjon lesz-e a legújabb primadonna legalább is olyan, mint ő? Erre a feleletet aligha adhatná meg Komjáthy, majd csak akkor fogjuk ezt már megtudni, mikor bevonul októberre a társulat.

* Dankó Pista népszínműve. Dankó Pista nemcsak a legelső népdalköltő, hanem népszínműíró is. Néhány népszínműve már nagy hatást keltett a vidéken s most a Pista, mint itt időzése alkalmával egyik munkatársunk előtt elárulta, egy „O z i g á n y s z e r e l e m” című 3 felvonásos népszínműven dolgozik erősen. — A népszínmű, mely már közel áll a befejezéshez, telve van eredetibbnél eredetibb cigányalakokkal, a humoros és kacagató jelenetek egymást váltják fel benne. Dankó Pista nagy hatást vár népszínművétől, melyet a népszínház igazgatója már el is fogadott előadásra. — Dankó Pista megígérte, hogy ha ősszel a népszínházban színre kerül, közvetlen azután legelsősorban Debreczenben fogja azt előadni.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelen tése. —

Debreczen, aug. 2.

Készáru 2 1/2 — 5 magasabb.

Oszi buza	10.73—10.75.
Tavaszi buza	10.92—10.95.
Oszi rozs	8.38—8.40.
Tavaszi rozs	8.70—8.71.
Oszi zab	5.93—5.95.
Tavaszi zab	6.06—6.09.
aug.—szep. tengeri	4.54—4.55.
Szept.—okt. tengeri	4.62—4.63.
Május—juniusi 1898	5.22—5.24.

Sertéspiacz. B u d a p e s t - K ő b á n y a 1897. július 31.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 320 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páron — 220 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55— krig. Fialat közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55— krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — 52 krtól — 53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr sulyból) — 44 krt — — 45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — 43 krtól — 44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 51 krtól 52— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) — 49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi július hó 21. napján volt készletben: 26.470 darab 1897 évi július hó 2. napján felhajtott 709 drb 1897. július hó 5. napján elszállított 591 drb. 1897. márcz. hó 26. napjára maradt készletben 26584 drb. Hízottsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piac.

Július 26—27

G a b o n a v á s á r .

Buza, piacra hozott 850 kgr. I. rendű 10.08, II r. 8.25, III. r. 8.80.
Rozs, piacra hozott 500 kgr. I. rendű 90, II r. 5.95, III r. 5.80.
Kétszeres, piacra hozott 500 kgr. I rendű 7.40, II. r. 6.35, III. r. 6.30.
Árpa, piacra hozott 400 kgr. I. rendű 450, II r. 4.45, III. r. 4.40.
Zab, piacra hozott 500 kgr. I. rendű, 5.80, II. r. 5.75, III. r. 5.70.
Tengeri piacra hozott 1000 kgr ó-tengeri I. rendű —, II. r. —, III. r. —.
Új tengeri I. r. 4.80, II. 4.70 III. kr. 4.40.

Köles 6.20, 6.10. 6.00.

Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.

Burgonya 3.60

P i a c z i á r u c z i k k e k :

100 kilónként: Bab fehér 12 bab sárga 10.00 burgonya 3.60 só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsír 60—62 frt, szána I. rendű 1.80, II. r. 1.60 III. r. 1.40, szalma I. r. 60 frt II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sóttan 58— frt. háj 60— frt, juh turó 68— szalpan 17.50 frt, aszalt szilva 16— frt, borsó 18.00 frt, lenese 20.00 frt, rizs 18 frt, pirszen 2.00, salgótárjani 150, szalonkőszén 180, árpa kása 16.—, —24.

Kilonként: Árpakása 14 32 kr aszalt-szilva 28 kr, aszalt dara 15 kr burgonya 6 kr., borsó szépségi 18 kr., szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznó-zsír 64, cukor 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr, szépségi 24 kr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 kr Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr, darált

A német nyelv elsajátítása végett Szepességre jövő gyermekeket teljes ellátásba és gondozásba fogad
Poprád

Chodász János
 tanító.

Építési anyagok eladása.

A kereskedelmi és iparkamara udvarán lévő s egy épületnek lebontásából kikerült anyagok, u. m. téglák, fedélcserépek, fák, gerendák stb. **f. évi augusztus hó 5-ikén, azaz csütörtökön délután 3 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni, mely árverésre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.**

Vevő köteles lesz, az anyagokat az árverés napjától számított egy hét alatt a helyszínéről elhordatni.

Debreczen, 1897. Julius 30.

A kereskedelmi és iparkamara.

4070

1897.

Hirdetmény!

Hajdu-Szoboszló város közönsége a nagy piacnak cyclops kőburkolattal ellátását folyó évi 87/3890. szám alatt kelt határozatával elrendelvé, ezen mintegy 2448 m² kiterjedésű munkálat vállalata adása czéljából folyó évi Augusztus hó 7-ik napja d. e. 10 órájára hivatalos helyiségembe zárt ajánlati versenytárgyalást tűzök, s felhivom mindazokat, kik ezen összesen 4909 frt 80 kr költséggel előirányzott munkálat teljesítését elnyerni óhajtják, — hogy az előirányzott összeg 10%-kja, mint bánat pénzzel ellátott zárt ajánlataikat hozzám a kitűzött nap d. e. 10 órájáig nyújtsák be; a részletes feltételek a hivatalos órák alatt nállam meg tudhatók.

Szoboszló, 1897. július 29-én.

Kovács Gyula,
 polgármester.

Eladó birtok.

1. E város közelében a szoboszlói országút mellett 15 kataszt. holdnyi ujosztású föld beépítményekkel felszerelve.

2. Kádas utcán egy beltelkes ház ondódi külső földjével.

3. Egy drb 5 holdnyi ondódi föld szabad kézből eladó.

Értekezhetni **Simonffy István** ügyvédnél. (Nagy-Várad-utca 2087. sz. alatt.)

827 v. k. szám.
 1897

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 18192/1897 P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Zádor Lajos részére Berényi Gáborné debreczeni lakostól 28 frt tőke, ennek 1895 évi Február hó 5. napjától számítandó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 22 frt 40 kr perköltség erejéig 1897 évi Junius hó 28-án biróilag felülfoglalt és 351 frtra becsült butorokból álló ingóságok 1897. évi Aug. hó 5-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Sz.-Anna ut. 2522. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1897. Julius hó 18.

Bódogh Zs.
 birói kiküldött.

841 v. k. szám.
 1897

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 19083/1897. P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Lövinger Albert részére Schvarcz Márton debreczeni lakostól 21 frt 24 kr tőke, ennek 1896 évi Márczius hó 28. napjától számítandó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 17 frt 90 kr perköltség erejéig 1897 évi Julius hó 8-án biróilag felülfoglalt és 430 frt becsült butorokból álló ingóságok 1897 évi Aug. hó 13-án d. e. 9 órakor kezdetét veendő és Várad utca 2128/9. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1897. évi Julius hó 28-án.

Sugár Gyula
 bir. kiküldött.

a rovarok bármiféle fajtáját összehasonlíthatatlan biztossággal és gyorsasággal öli. Csak a „valódi“ megvétele végett jól megjegyzendő:

1. a lepecsételt, vörös czímkés üveg-palack,
2. a szó-védjegy „Zacherlin“.

A mit dobozokban, papírzacsokban vagy nyitottan kimérve, mint Zacherlint árusítanak, az sohasem „Zacherlin“ és a legmegtévesztőbb jelzések dacára soha sem való a régóta jól ismert „J. Zacher“ czégtől.

Óvakodjék a megtévesztéstől s csak szolid üzletekből vásároljon.